

Aanvulling informatie transitieplan

Inleiding

Sociale partners hebben in 2023 het transitieplan afgerond en aan het pensioenfonds verstrekt. Wij constateren dat in het transitieplan uitgebreid is ingegaan op de volgende onderdelen:

- De doelstellingen van de transitie;
- De gehanteerde maatstaven per doelstelling;
- De voorgangsregels voor de doelstellingen;
- De berekeningsuitkomsten en motivering waarom de uitkomsten aanvaardbaar zijn;
- Gevoeligheidsanalyses voor verschillende dekkingsgraadniveau's en renteniveaus en motivering waarom die uitkomsten aanvaardbaar zijn.
- Afspraken bij verschillende dekkingsgraadniveaus ten aanzien van de verdeling bij invaren.

In het transitieplan is beoordeeld in hoeverre wordt voldaan aan de verschillende doelstellingen. Hoewel er op basis van de uitgevoerde gevoeligheidsanalyses is aangegeven bij welk van de doorgerekende scenario's de transitie niet meer evenwichtig is, ontbreekt echter nog een expliciete vastlegging van de bandbreedtes die acceptabel zijn voor de berekeningsuitkomsten. Deze bandbreedte is voor het fonds van belang om te beoordelen of de transitie-effecten bij gewijzigde omstandigheden nog aanvaardbaar zijn voor sociale partners.

Het fonds stelt voor om de bandbreedtes per maatstaf en doelstelling vast te leggen in een addendum bij het transitieplan. Daarbij merkt het fonds op dat sociale partners verantwoordelijk zijn voor de vaststelling van de bandbreedtes. In deze notitie wordt een eerste voorstel gedaan voor de vormgeving van de bandbreedtes, waar nodig kunnen sociale partners de bandbreedtes aanpassen.

Volledigheidshalve merken wij op dat de bandbreedtes zodanig moeten zijn dat het transitieplan ook bij verandering van de financiële omstandigheden nog uitvoerbaar is. Een te nauwe bandbreedte kan er toe leiden dat het fonds de opdracht niet kan uitvoeren. De bandbreedtes worden gebruikt om te beoordelen of het fonds per 1 januari 2026 kan invaren. Vlak voor de transitiedatum zal dat op basis van de actuele financiële positie en scenarioset worden getoetst. Na de transitiedatum zijn de in dit document opgenomen bandbreedtes niet langer relevant.

Het hierna volgende voorstel gaat uit van het ingediende transitieplan. Het voorstel betreft een expliciete vastlegging van de bandbreedte. **In het addendum zijn geen nieuwe doelstellingen of afspraken opgenomen.**

Addendum transitieplan

Doelstellingen (uit transitieplan)

Sociale partners hebben de volgende doelstellingen ten aanzien van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel geformuleerd:

1. Het bij transitie op peil houden van reeds ingegane uitkeringen
2. Het op niveau houden (nominaal) van (toekomstige) pensioenuitkeringen
3. Compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek (invaren op zich wordt niet als compensatie gezien)

Ad 1. Het is belangrijk dat bij de overgang naar de nieuwe regeling (het 'invaren') wordt geborgd dat alle huidig gepensioneerde deelnemers een aanvangsuitkering krijgen die ten minste gelijk is aan de huidige pensioenuitkering. Zij mogen geen direct nadeel ondervinden van de omzetting.

Ad 2. Ingegane uitkeringen ontwikkelen zich in de nieuwe pensioenregeling op basis van de beleggingsresultaten en het beleid van het pensioenfonds. Het is belangrijk dat tegenvallers zo veel als mogelijk worden opgevangen, zodat uitkeringen van jaar tot jaar niet lager worden.

Ad 3. Door de afschaffing van de doorsneesystematiek gaat een deel van de actieve deelnemers in de toekomst minder pensioen opbouwen. Het is belangrijk dat zij gecompenseerd worden.

Voorrangsregels (uit transitieplan)

De in het transitieplan geformuleerde drie doelstellingen zijn in de volgorde opgeschreven zoals ze door sociale partners van belang worden geacht. Dit is ook de volgorde waarin het pensioenfondsbestuur, bij invaren, het vermogen toebedeelt.

Nadat geborgd wordt dat alle reeds gepensioneerde deelnemers een aanvangsuitkering van tenminste 100% van hun uitkering voorafgaand aan het moment van invaren ontvangen, worden (nadat ook de verplichte operationele reserve en het verplichte minimaal vereist eigen vermogen zijn gevormd) respectievelijk de solidariteitsreserve gevuld en worden er gelden ter beschikking gesteld voor compensatie afschaffing doorsneesystematiek. Indien daarna nog vermogen resteert, wordt dit toebedeeld aan de individuele pensioenvermogens van alle deelnemers.

Maatstaven

Specifiek ten behoeve van de beoordeling van de geformuleerde drie doelstellingen is gekeken naar:

- Ad 1. Het startniveau van de uitkeringen van huidig gepensioneerden bij verschillende dekkingsgraadniveaus (dekkingsgraad bij invaren) en economische scenario's
- Ad 2: De ontwikkeling van de uitkering indien er wel sprake is van een reserve en wanneer er geen sprake is van een reserve. Ook is naar de omvang van de reserve gekeken.
- Ad 3: De relatieve verandering van het pensioenbedrag ten opzichte van de huidige regeling, met en zonder compensatie afschaffing doorsneesystematiek

In aanvulling op bovenstaande maatstaven is gekeken naar de effecten van de algehele transitie in het kader van evenwichtigheid. Hierbij zijn de volgende maatstaven gehanteerd:

- Netto profijt effecten (generatie-effecten) per status en geboortjaar
- Verandering in pensioenverwachting van de ouderdomspensioenaanspraken in een verwacht, pessimistisch en optimistisch scenario – per status en geboortjaar.

Bandbreedte

Doelstelling 1

Aanvangsuitkering

Voor het startniveau van de uitkering (ten opzichte van de huidige uitkering) geldt als aanvaardbare uitkomst een effect groter of gelijk aan 0% (ofwel geen daling van de uitkering bij aanvang). Er wordt geen beperking gesteld aan hoeveel groter (geen bovengrens). Deze kan feitelijk oneindig zijn. De resulterende bandbreedte is daarmee: **[0%; +]**.

Concreet volgt uit deze bandbreedte dat bij invaren altijd tenminste 100% van de voorziening beschikbaar wordt gesteld aan de persoonlijke pensioenkapitalen. Bij een dekkingsgraad lager dan 102% (nominale TV + MVEV + OR) is er onvoldoende vermogen om aan deze doelstelling te voldoen. In dat geval zal er sprake zijn van een korting van de aanspraken en uitkeringen onder het FTK, zodat de invaardekkingsgraad tenminste 102% zal bedragen.

Doelstelling 2

a) Ontwikkeling van de (nominale) (toekomstige) pensioenuitkering

Voor deze maatstaf is gekeken naar de ontwikkeling van de nominale pensioenuitkering van een ingegaan pensioen. In de mediaan zal de pensioenuitkering geleidelijk toenemen. Voor de beoordeling wordt gekeken naar het pessimistische scenario (5^e percentiel). Het 5^e percentiel zal een gelijkblijvend verloop hebben wanneer de solidariteitsreserve toereikend is om de tegenvallers in de nominale uitkeringen aan te vullen. Er kunnen, mede afhankelijk van de initiële vulling, echter situaties zijn dat de uitkering wel (beperkt) moet worden verlaagd.

De gedefinieerde bandbreedtes zijn: in enig jaar maximaal 10% achteruitgang in het 5^e percentiel (halvering ten opzichte van variant zonder reserve): **[90%; +]**. In aanvulling op deze bandbreedte is voor het scenario waarbij de solidariteitsreserve initieel volledig wordt gevuld (5%) een bandbreedte voor het 5^e percentiel gedefinieerd in de eerste 10 jaar van **[100%; +]**. Bij een initieel volledige vulling van de solidariteitsreserve mag, in een pessimistisch scenario, in de eerste tien jaar na transitie geen sprake zijn van een verlaging.

b) Omvang van de solidariteitsreserve

Bij de omvang van de solidariteitsreserve is van belang dat deze in ieder geval niet negatief mag zijn (wettelijke vereiste). De solidariteitsreserve heeft een maximale omvang van 10% van het totaal vermogen. Daarnaast is van belang dat de reserve ook in de toekomst voldoende wordt gevuld om tegenvallers van toekomstige gepensioneerden op te vangen. De ontwikkeling van de reserve is weergegeven voor het 5^e, 25^e en 50^e percentiel. Voor het 50^e percentiel is van belang dat de reserve niet leeg loopt, er is dan te weinig vulling. De bandbreedte is: **[niveau bij aanvang; 10%]**.

In een ongunstig scenario dient te reserve benut te worden voor aanvulling van de uitkering. Als de reserve in het 5^e percentiel structureel oploopt wordt de reserve te veel gevuld wat ten koste gaat van de pensioenuitkomsten. De bandbreedte is **[0%; max(2%, niveau bij aanvang)]** (als de reserve bij aanvang lager is dan 2% dan geldt een bovengrens van 2%).

Doelstelling 3

Compensatie afschaffing doorsneesystematiek

De derde doelstelling betreft het voldoende compenseren voor de afschaffing van de doorsneesystematiek. Hiervoor wordt gekeken naar de relatieve verandering van het pensioenbedrag ten opzichte van de huidige regeling, met en zonder compensatie afschaffing doorsneesystematiek. Hierbij wordt de mediane uitkomst van de verwachte pensioenuitkomsten beschouwd. Hierbij geldt dat de mediaan per leeftijdscohort gemiddeld gezien niet moet afnemen. De bandbreedte is: **[0%, +]**.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in eerste oogopslag een compensatie niet nodig lijkt te zijn omdat de verwachte pensioenuitkeringen in de mediaan al toenemen. Dit is een gevolg van een forse toename in beleggingsrisico (het huidige beleggingsbeleid is als erg defensief te beschouwen). Sociale partners hebben echter besloten alsnog een compensatie te bepalen omdat het hogere risicoprofiel niet als vorm van compensatie wordt beschouwd. De compensatie is vastgesteld met behulp van een fictieve lifecycle met een vergelijkbaar risicoprofiel (over de gehele looptijd) als het huidige risicoprofiel.

De doelstelling zou getoetst kunnen worden met alternatieve doorrekeningen op basis van de fictieve lifecycle (met een vergelijkbaar risicoprofiel als het FTK). Dat is de lifecycle waarmee de compensatie ook is vastgesteld. Dat vereist een hoop aanvullende berekeningen die afwijken van de (voorgeschreven) berekeningen voor het DNB invaarsjabloon. Er is derhalve voor gekozen om te toetsen op basis van de uitkomsten bij de feitelijke lifecycle zoals opgenomen in de berekeningen voor DNB.

Transitie als geheel

In aanvulling op de drie geformuleerde doelstellingen hebben sociale partners de evenwichtigheid van de transitie als geheel beoordeeld. Hierin is het netto profijt effect en de verwachte pensioenuitkomsten (in pessimistisch, verwacht en optimistisch scenario) als maatstaf gehanteerd.

Verwachte pensioenuitkomsten – relatieve verandering pensioenbedrag – mediaan

Voor de mediane pensioenuitkomsten is de wens dat de gemiddelde deelnemer per geboortjaar erop vooruit gaat. De gehanteerde bandbreedte is daarom **[0%+]**. Er is geen bovengrens voor de aanvaardbare pensioenuitkomsten. De uitkomst is met name het resultaat van het gekozen beleggingsprofiel die passend is bij de risicohouding van het fonds. Dit is de verantwoordelijkheid van het fonds.

Verwachte pensioenuitkomsten – relatieve verandering pensioenbedrag – als het tegengit

De uitkomsten in het pessimistisch scenario vallen aanzienlijk lager uit dan in het huidige stelsel. Dit is mede het gevolg van de toename in beleggingsrisico, in het bijzonder voor de jongere deelnemers. Bij jongere deelnemers (zowel slapers als actieve deelnemers) is de relatieve verandering van het pensioenbedrag met name het gevolg van het gekozen beleggingsbeleid volgend uit de risicohouding en daarmee een verantwoordelijkheid van het fonds. Sociale partners kunnen zich vinden in de door het pensioenfonds vastgestelde beleggingsprofiel en beschouwen een relatieve vergroting van de achteruitgang in een pessimistisch scenario van maximaal 20% aanvaardbaar voor actieve deelnemers. De bandbreedte is: **[-20%; +]**.

Voor gepensioneerden is een dergelijke vergroting van het risicoprofiel niet aanvaardbaar. In het basisscenario is er voor gepensioneerden een verbetering van de uitkomsten in het 5^e percentiel. Bij

andere financiële omstandigheden (lagere dekkingsgraad) kan er echter sprake zijn van een achteruitgang ten opzichte van de huidige situatie, met name vanwege de beperkte initiële vulling van de solidariteitsreserve in een dergelijk scenario. Een achteruitgang in de relatieve verandering van ten hoogste 10% is acceptabel. De bandbreedte is **[-10%; +]**.

Verwachte pensioenuitkomsten – relatieve verandering pensioenbedrag – als het meezit

De verwachte pensioenuitkomsten in een optimistisch scenario vallen hoger uit dan in het huidige stelsel. Dit heeft te maken met de optimistische scenario's in de scenarioset in combinatie met:

- a) een hoger risicoprofiel in het nieuwe stelsel en;
- b) de fiscale begrenzing op indexatie in het huidige stelsel.

Het heeft geen toegevoegde waarde om een ondergrens danwel bovengrens te formuleren voor deze maatstaf.

Verandering van netto profijt

Netto profijt geeft inzicht in herverdelingseffecten als gevolg van de transitie. Deze herverdelingseffecten kunnen het gevolg zijn van:

- Afschaffing van de doorsneesystematiek, die zorgt voor herverdelingseffecten in het huidige stelsel. Herverdeling tussen jonge actieven en oude actieven.
- De regels ten aanzien van korting en indexatie, die resulteert in herverdelingseffecten in het huidige contract. Herverdeling tussen jongeren en ouderen.
- Het premiebeleid. Herverdeling tussen actieven en inactieven.

Een verandering in netto profijt kan het gevolg zijn van het wegvallen van deze herverdelingseffecten. Daarnaast kunnen er herverdelingen ontstaan door:

- Op het transitiemoment als gevolg van de gekozen invaarmethode
- Na transitie door de vul- en uitdeelregels van de solidariteitsreserve
- Compensatie voor afschaffing van de doorsneesystematiek

Bij de beoordeling van de netto profijt effect is geconcludeerd dat er geen materiele effecten zijn in termen van netto profijt (effect tussen -10% en +10%) voor actieven en gepensioneerden. Bij slapers lijken er in eerste oogopslag onaanvaardbare uitkomsten te resulteren van -40% tot -50%. Uit nadere analyse blijkt dit een gevolg te zijn van de lange termijn veronderstellingen in de voorgeschreven scenarioset¹. Deze effecten spelen met name bij de langere horizon. Er is voor gekozen om fondsbeleid door te rekenen zoals dat in de fondsdocumenten is vastgelegd, en in de berekeningen geen aanpassingen van beleid en/of wettelijke parameters te veronderstellen.

Omdat de netto profijt uitkomsten bij een langere horizon minder geschikt zijn heeft bij de evenwichtigheidsbeoordeling de netto profijt uitkomsten minder gewicht gekregen dan de verandering van de (verwachte) pensioenbedragen. In termen van netto profijt kan een grote vooruitgang bij de ene groep deelnemers ten koste gaan van het netto profijt van andere deelnemers. Er is daarom voor gekozen om uit te gaan van symmetrische bandbreedtes.

Voor netto profijt uitkomsten gelden de volgende bandbreedtes:

¹ De risiconeutrale scenarioset (Q-set) is vormgegeven met een structureel oplopende gemiddelde rente. Dit werkt slecht in combinatie met het premiebeleid van het fonds, het (fiscale) kader van het FTK en de maximaal te hanteren rendementen in het FTK (vaste 5,2% op aandelen voor herstellplannen en toeslagverlening). Omdat het fonds relatief groen is (premie ten opzichte van vermogen) wordt het effect uitvergroet.

- Gepensioneerden: [-10%; +10%]
- Actieven: [-20%; +20%]
- Slapers: [-50%; +50%]

Ondertekening Sociale Partners

Dit addendum op het Transitieplan wordt ondertekend door dezelfde personen die ook het Transitieplan hebben ondertekend.

Namens Werknemers:

A. Kasper
CNV Vakmensen

P. Fortuin
CNV Vakmensen

G. van der Lit
De Unie

R. Castelein
De Unie

M. Stavinga
LBV

Namens Werkgevers:

M. Luijendijk
Secretaris FGL

P. Derksen
Bestuurslid VOG

Bijlage: Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling

Artikel 44. Transitieplan

1. Bij de uitwerking van het transitieplan, bedoeld in artikel 150d, eerste lid, van de Pensioenwet dan wel artikel 145c, eerste lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling wordt, naast de informatie, bedoeld in artikel 150d, tweede lid, van de Pensioenwet dan wel artikel 145c, tweede lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, in ieder geval opgenomen:
 - a. de doelstellingen van de transitie;
 - b. de kwantitatieve maatstaven voor de beoordeling van de doelstellingen, waartoe in ieder geval netto en bruto profijt en de pensioenverwachting horen, en de uitkomsten daarvan die aanvaardbaar zijn;
 - c. welke voorrangsregels gelden voor de doelstellingen bij de uitvoering van de opdracht;
 - d. bij uitvoering door fondsen: in hoeverre verschillende, positieve en negatieve, financiële en economische omstandigheden zijn verkend en in welke situaties de afgesproken doelstellingen, voorrangsregels en maatstaven zonder meer gelden en geen nadere besluitvorming nodig is; en
 - e. bij uitvoering door fondsen: het niveau van de dekkingsgraad vanaf wanneer de financiële positie van een fonds dusdanig is dat de gemaakte afspraken uit het transitieplan niet meer toereikend zijn, een onderbouwing van de berekening van deze dekkingsgraad, de alternatieve afspraken die van toepassing zijn indien het fonds een dergelijke dekkingsgraad heeft en, indien van toepassing, de procedure die voor deze situatie is afgesproken.
2. Indien de financiële positie van een fonds dusdanig is dat de gemaakte afspraken uit het transitieplan niet meer toereikend zijn als bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, en nieuwe afspraken zijn gemaakt, zendt de werkgever het gewijzigde transitieplan binnen twee weken na afronding aan het fonds. Het fonds stelt het gewijzigde transitieplan op zijn website beschikbaar voor de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner en pensioengerechtigde.

Toelichting bij besluit

4. Invulling waarborgen voor een evenwichtige transitie

4.1. Inzicht in de doelstellingen en prioriteiten bij de transitie

Het transitieplan bevat de verantwoording over de keuzes, overwegingen en berekeningen die ten grondslag liggen aan de gemaakte afspraken over de invulling van de gewijzigde pensioenregeling en waarom sprake is van een evenwichtige transitie hiernaartoe. Het is van belang dat sociale partners concretiseren wat zij verstaan onder een evenwichtige transitie en in welke doelstellingen zij dit vertalen, zodat zij hun besluiten hierop kunnen baseren.

De keuzes en berekeningen die in het transitieplan worden opgenomen, worden hiernaast gebaseerd op de situatie op moment van besluitvorming. Tussen het moment van afronden van het transitieplan en het daadwerkelijke moment van implementatie en invaren kan en zal de financiële positie van pensioenfondsen echter veranderen door optreden van financiële, economische en andersoortige schokken. Dit kan ertoe leiden dat de gemaakte afspraken anders uitpakken dan van tevoren beoogd en daarmee tot consequenties voor de evenwichtigheid van de verschillende afspraken. Het is belangrijk om te voorkomen dat hierdoor het gehele besluitvormingsproces overgedaan moet worden, waardoor het niet meer haalbaar is om de transitie tijdig af te ronden. Het is dus van belang dat de besluiten die aan de voorkant uit het besluitvormingsproces komen, voldoende robuust zijn, zodat partijen hiermee onder alle verschillende economische en financiële omstandigheden uit de voeten kunnen. Echter, niet alle situaties kunnen op voorhand in dezelfde mate worden doordacht. Met een dergelijk vereiste zou de reeds complexe besluitvorming op voorhand te omvangrijk worden.

Met dit besluit wordt om bovengenoemde redenen geregeld dat sociale partners vastleggen welke doelstellingen zij van belang vinden om te kunnen spreken van een evenwichtige transitie. Daarbij kan gedacht worden aan de volgende doelstellingen: de mate waarin compensatie wordt geboden voor het afschaffen van de doorsneesystematiek, de mate waarin lopende uitkeringen op peil en stabiel worden gehouden, de mate waarin verwachte pensioenuitkeringen voor en na de transitie op peil worden gehouden, en de mate waarin herverdeling tussen generaties wordt beperkt.⁹ Dit zijn in beginsel kwalitatieve doelstellingen met het oog op een evenwichtige transitie. Deze doelstellingen kunnen echter ook kwantitatief in beeld worden gebracht, dit wordt in het vervolg maatstaven genoemd. Dit besluit regelt dat sociale partners duidelijke afspraken maken over de doelstellingen die zij hanteren. Deze afspraken uiten zich in zowel kwalitatieve afspraken als kwantitatieve maatstaven.

Dit besluit regelt ook dat in het transitieplan wordt vastgelegd welke kwantitatieve bandbreedte acceptabel is bij de bijbehorende maatstaven. Ook geven sociale partners aan welke doelstellingen voor hen de meeste prioriteit hebben. Op deze manier geven zij aan welke doelstellingen meer gewicht moeten krijgen en tot welke mate hierop ingeleverd zou mogen worden: dit zijn de voorrangsregels. Dit is in het bijzonder van belang in situaties waarin de beoogde uitkomsten niet tegelijk te realiseren zijn voor alle gewenste doelstellingen.

Het vastleggen van doelstellingen, de te hanteren maatstaven, bandbreedtes en voorrangsregels ondersteunt sociale partners bij hun keuzes. Het vraagt van sociale partners om na te denken over verschillende economische omstandigheden en wat voor gevolgen dit heeft voor het vormgeven van een evenwichtige transitie en de daarbij behorende doelstellingen. De gestelde bandbreedtes zijn een uiting van de mate waarin verschillende uitkomsten voor verschillende doelstellingen acceptabel worden geacht door sociale partners, waarbinnen sprake kan zijn van een evenwichtige transitie.

Voor het pensioenfonds biedt dit een kader voor de keuzes die het kan maken bij de uitvoering van de opdracht en het invaarbesluit. De wijze waarop het pensioenfonds uitvoering zal geven aan het invaarbesluit en hoe zij hierbij gebruik hebben gemaakt van de doelstellingen, maatstaven, bandbreedtes en voorrangsregels uit het transitieplan, lichten zij toe in het implementatieplan. Pensioenfonds hebben deze informatie hiernaast nodig voor de berekening van de transitie-effecten, die in paragraaf 4.3 van deze toelichting nader worden uitgewerkt.

Voorbeeld 1. Doelstellingen, bijbehorende maatstaven, bandbreedtes en voorrangsregels

Sociale partners kunnen bijvoorbeeld afspreken dat zij de volgende doelstellingen hanteren bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel: zo veel mogelijk compensatie bieden voor het afschaffen van de doorsneesystematiek, ingegane pensioenuitkeringen op peil houden en het beperken van herverdeling tussen generaties. Deze drie doelstellingen worden kwalitatief beschreven in het transitieplan.

Vervolgens dienen sociale partners ook kwantitatieve maatstaven te koppelen aan de doelstellingen. Voor compensatie kan dat bijvoorbeeld door de verwachte pensioenuitkeringen voor en na de transitie te vergelijken, maar ook door middel van netto profijt uitkomsten. Voor het minimaal gelijk houden van ingegane uitkeringen gaat het ook om de pensioenuitkeringen voor en na de transitie. Voor de mate van herverdeling biedt netto profijt inzicht.

Sociale partners stellen vervolgens bandbreedtes vast met betrekking tot deze maatstaven. Zij geven bijvoorbeeld aan welke bandbreedte in verwachte pensioenuitkeringen voor de leeftijdsgroep 40-55 acceptabel wordt geacht. De bandbreedte die wordt gesteld is aan sociale partners. Het is wel vereist dat de bandbreedte een uiting is van de verschillende economische omstandigheden die zich kunnen voordoen, maar ook een uiting is van het belang dat zij hechten aan deze bepaalde doelstelling.

Zij moeten voor elke doelstelling een bandbreedte hanteren. De breedte ervan geeft ook aan welke doelstelling belangrijker is ten opzichte van het andere doel, indien het pensioenfonds door economische omstandigheden is gedwongen te prioriteren. Sociale partners moeten daarnaast in het transitieplan ook kwalitatief aangeven welke doelstelling prioriteit heeft boven de andere doelstelling.

Voorbeeld 2. Uitwerking van een bandbreedte

Sociale partners kunnen bijvoorbeeld als doel en maatstaf afspreken dat voor 25-30 jarigen het uitgangspunt een toename van de verwachte pensioenuitkering is met 20% middelloon. Door andere economische verwachtingen en de financiële positie van het pensioenfonds kan het echter gebeuren dat op een bepaald moment tijdens de transitie dezelfde keuzes voor een evenwichtige transitie leiden tot een toename van de verwachte pensioenuitkering met 18% middelloon. Dit is minder dan de gestelde doelstelling van 20%. Zonder nadere afspraken kan de situatie ontstaan dat de arbeidsvoorwaardelijke transitie keuzes moeten worden overgedaan, wat zeer onwenselijk is. Van sociale partners wordt daarom gevraagd om een bandbreedte aan te geven waarin het pensioenfonds kan opereren. Zij kunnen bijvoorbeeld aangeven dat een toename van de verwachte pensioenuitkering tussen 16% en 24% acceptabel wordt geacht. Ook voor de maatstaf netto profijt kunnen sociale partners aan de voorkant aangeven welke bandbreedte in uitkomsten zij acceptabel achten. Zij kunnen bijvoorbeeld aangeven dat een netto profijt uitkomst van -3% en 1% acceptabel is voor 25-30 jarigen. Binnen die bandbreedte kan het pensioenfonds de opdracht uitvoeren. Het is aan sociale partners welke bandbreedte zij vaststellen.